

частіше стає об'єктом трансформаційних перетворень свого змісту та структури.

Цифрове майбутнє, розвиток онлайн-суспільства, підвищення якості у сфері культурного, соціального, економічного життя громадян, діджиталізація науки та електронне врядування є невід'ємною частиною у формуванні цифрової якісної дистанційної та дуальної вищої освіти будь-якої держави світу. Сукупність факторів, що впливають на динаміку покращення цифрової якісної і комфортної дистанційної та дуальної вищої освіти в Україні, складається з індивідуальних особливостей людини; наявності освітніх програм у сфері освітніх послуг; актуальних пропозицій до попиту на ринку праці; удосконалення змісту, принципів та технологій розвитку дистанційних та дуальних курсів, які можуть бути сформовані в межах традиційних форм навчання; здатності закладів вищої освіти забезпечити ефективність надання дистанційних та дуальних навчальних програм; досконалості інституціонального середовища в забезпеченні організації дистанційної та дуальної вищої освіти; готовності роботодавців та представників соціуму визнати еквівалентність набутих навичок у межах дистанційної та дуальної вищої освіти.

Наразі в Україні цифрова якісна дистанційна та дуальна вища освіта перебуває на стадії свого становлення.

За умови поєднання методів класичних форм навчання зі світовим досвідом, з прогресивними інноваціями, сучасними передовими ідеями інформаційних технологій смарт-навчання та HRM дистанційна та дуальна вища освіта може мати багато перспектив.

*Канд. екон. наук, доцент кафедри
менеджменту і адміністрування
О. В. Семенцова*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА ОСВІТИ

Програмою модернізації загальноосвітньої і вищої школи дистанційне навчання визнане як один з пріоритетних напрямів.

Безперечно, дистанційна форма навчання, що здійснюється за допомогою інформаційно-освітніх технологій та систем комунікації, має низку вагомих переваг, а саме здобувач вищої освіти може навчатися у звичному оточенні і має певну самостійність вибору темпу та часу навчання. Така форма відкриває широкі можливості щодо залучення нових абітурієнтів, що раніше не мали можливості отримувати освітні послуги. Наприклад, користувачами освітніх послуг дистанційного навчання можуть бути особи, які мають бажання здобувати освіту, але через

наявність певних перешкод мають потребу у навчанні саме без відриву від виробництва, особи з обмеженими можливостями, особи, що перебувають за кордоном або у місцях позбавлення волі тощо. Окрім того, така форма навчання може мати меншу вартість через зниження потреби у витратах на утримання приміщень та персоналу, що також створює привабливі умови для отримання освітніх послуг за дистанційною формою навчання.

Але незважаючи на вказані переваги, система дистанційного навчання має і низку недоліків. Насамперед як недолік можна зазначити, що безпосередній контакт зі здобувачем є запорукою успішного коригування навчання та адекватного його оцінювання, натомість при дистанційному навчанні такий контакт втрачається (наприклад, майже неможливо навчитися деяких видів творчої діяльності за відсутності прямого контакту). Крім того, при дистанційній формі навчання неможливо достеменно стверджувати та перевірити, чи саме той здобувач вищої освіти виконує завдання, чи хтось робить це за нього. Через це підсумкове оцінювання здобутих знань, умінь та навичок доцільно проводити очно під час сесії. Крім того, на сьогодні в Україні, незважаючи на широке і тривале поширення доступу до мережі Інтернет-зв'язку, не в усіх населених пунктах є можливість доступу до неї. Ще однією особливістю використання дистанційної форми навчання є велике навантаження на зір у зв'язку з потребою тривалий час перебувати за монітором чи екраном гаджета. Також при тривалому дистанційному навчанні студент має високий ризик погіршення здатності обґрунтовано та виразно формулювати свої думки, висловлюватись та проводити дискусійне обговорення. Така форма навчання потребує високої особливої самоорганізованості та вміння розраховувати свій час.

Підсумовуючи, доцільно зазначити, що при впровадженні дистанційної форми навчання активна роль викладача не зменшується, оскільки він не тільки має визначити рівень знань здобувача, а й приймає рішення щодо коригування програми навчання задля найкращого засвоєння пройденого матеріалу. Зважаючи на вищеподані переваги та недоліки дистанційної форми навчання та досвід освітньої діяльності в УкрДУЗТ під час карантинних обмежень, дистанційна форма навчання досить успішно себе зарекомендувала як частина змішаної форми навчання. Також дистанційну форму корисно використовувати при традиційних формах навчання (очній та заочній), що створює умови для більш якісного методичного забезпечення освітнього процесу, розширює коло інструментів навчання, а також покращує умови самоконтролю та контролю якості здобутих знань, умінь та навичок здобувачів.